

Redakcja biuletynu serdecznie dziękuje Panu Profesorowi Sławomirowi Zduńcykowi za wyrażenie zgody na publikację Jego referatu wygłoszonego na I Międzynarodowym Seminarium Weterynaryjnym w Warszawie.

Prof. Sławomir Zduńcyk
Katedra Położnictwa i Patologii Rozrodu
Wydział Medycyny Weterynaryjnej, ART Olsztyn

FIZJOLOGIA I PATOLOGIA SZCZENIĄT WE WCZESNYM OKRESIE POSTNATALNYM

Poród i wczesny okres postnatalny (do 2 tygodni po urodzeniu) mają decydujące znaczenie dla zdrowia i życia szczeniąt. Większość strat szczeniąt ma miejsce w ciągu pierwszego tygodnia po urodzeniu (post natum = p.n.)

Część szczeniąt rodzi się martwa w następstwie ciężkiego porodu i wad wrodzonych. Odsetek szczeniąt martwo urodzonych po porodach ciężkich wynosił według danych z warszawskiej Kliniki Położniczej 10%, przy czym był on nieco większy po cięciu cesarskim (ok. 14%). Wady wrodzone wystąpiły u 16,7% szczeniąt, w tym około 20% z nich (3,2% ogółu szczeniąt) miało charakter letalny. Istotny wpływ na wielkość strat szczeniąt przy porodach ciężkich wywiera okres czasu, jaki upływa od rozpoczęcia drugiej fazy porodu do udzielenia pomocy lekarsko-weterynaryjnej. Szwedzkie badania dowodzą, że przy szybkim udzieleniu pomocy (1-4,5 godziny od rozpoczęcia fazy wypierania) odsetek szczeniąt martwo urodzonych był o połowę mniejszy (5,8% wobec 13,7%). Ciężki poród rzutuje ujemnie na dalszą zdrowotność szczeniąt, które są bardziej podatne na zakażenia wirusowe i bakteryjne.

Poważnym problemem jest zamartwica noworodków. Polega ona na wystąpieniu kwasicy oddechowo-metabolicznej wskutek niedotlenienia płodów w trakcie porodu (zamartwica wczesna) lub niedojrzałości płuc przy porodach przedwczesnych (zamartwica późna). Niedotlenienie przy zamartwicy wczesnej jest spowodowane przedłużającym się porodem (osłabienie lub brak bólów partych, niestosunek porodowy), zapaleniem łożyska, przedwczesnym odklejeniem się łożyska, niewolnieniem noworodka z błon płodowych przez niedoświadczoną sukę. Przy przodowaniu pośladowym często dochodzi do aspiracji wód płodowych. Przy zamartwicy późnej występuje niedojrzałość płuc, polegająca na braku surfaktantu, lipoproteiny, zmniej-